

HASŁO PROGRAMOWE	TREŚCI KSZTAŁCENIA ZAGADNIENIA I PROBLEMY	SPOSÓB REALIZACJI METODY	CELE
<p>Wprowadzenie do tematu komunikacji interpersonalnej</p> <p>Zdefiniowanie najważniejszych pojęć</p> <p>1 godzina</p>	<p>Co to jest komunikacja interpersonalna</p> <p>Elementy procesu komunikacji</p> <p>Co to jest szum informacyjny</p> <p>Co to jest komunikacja werbalna i niewerbalna</p> <p>Czym różni się komunikacja jednostronna od wielostronnej</p>	<p>Wykład z elementami rozmowy z uczniami</p> <p>Ćwiczenie: Wybrany uczeń podaje klasie instrukcję skomplikowanego rysunku. W pierwszej części ćwiczenia nie ma między stronami żadnej komunikacji, w drugiej klasa i instrujący porozumiewają się między sobą. Porównujemy dokładność przekazu, poczucie zrozumienia i czas rysowania oraz komfort psychiczny stron.</p>	<p>Uczeń potrafi zdefiniować wszystkie podstawowe terminy związane z komunikacją interpersonalną</p> <p>Uczeń umie określić różnice między komunikacją jednostronną i wielostronną</p>
<p>Komunikacja niewerbalna</p> <p>3 godziny</p>	<p>Wprowadzenie do tematu</p>	<p>Zabawy:</p> <p>Kalambury Dzieci mają bez użycia słów odgrywać np. tytuły filmów, zadaniem reszty jest odgadnięcie odegranej treści</p> <p>Sygnaly Każde dziecko wybiera sobie jakiś sygnał pozawerbalny. Przed przystąpieniem do gry wszyscy demonstrują swój sygnał. Osoba rozpoczynająca musi pokazać najpierw swój sygnał, a później</p>	<p>Uczeń uświadamia sobie znaczenie pozawerbalnego porozumiewania się</p> <p>Uczeń bardziej świadomie odczytuje sygnały pozawerbalne</p> <p>Uczeń zna różnice w wyrażaniu i odczytywaniu emocji</p>

	<p>Przez co wyraża się komunikacja niewerbalna</p> <ul style="list-style-type: none"> -Pozycja ciała -Dystans -Gesty -Ton -Mimika -Wygląd -Otoczenie -Kontakt wzrokowy 	<p>kogoś innego. Właściciel tego sygnału musi odpowiedzieć, jeśli nie odpowie natychmiast lub poda błędny sygnał odpada z gry.</p> <p>Co ja robię Uczniowie odgadują pokazywane bez słów czynności, np. chodzenie po lodzie, rozbrajanie bomby itp.</p> <p>Poza słowami Uczniowie odgadują pokazywane bez słów uczucia i emocje</p> <p>Praca w grupach – ćwiczenie Dzieci pracują w trzyosobowych zespołach. Dwie osoby rozmawiają na wcześniej wybrany temat, a trzecia z kartą obserwacji obserwuje pozycję ciała w trakcie rozmowy. Omawiamy: Jak wyglądała pozycja ciała osób rozmawiających? Czy istnieje związek między treścią rozmowy, moim stosunkiem do partnera a pozycją ciała, jaką przyjmuję?</p> <p>Wykład z eksponowaniem komunikatów mowy ciała</p> <p>Praca w parach – odgrywanie scenek Uczestnicy odgrywają tę samą scenkę np. prośba rodziców o zgodę na nocowanie u kolegi, przy czym za każdym razem modyfikowane jest zachowanie: pytanie, domaganie się, prośba, groźba, błaganie, negocjowanie, naleganie. Podsumowujemy ćwiczenie</p>	
--	--	---	--

	<p>Jakie zachowanie pozawerbalne wpływa korzystnie na komunikację a jakie niekorzystnie</p>	<p>dyskusją na temat: Czy ton głosu był różny w poszczególnych scenkach? Jakie środki niewerbalne były używane?</p> <p>Praca w parach – odgrywanie scenek Dzieci rozmawiają na wcześniej podany temat. Po upływie chwili podajemy instrukcję, aby dalej rozmawiały z zamkniętymi oczami, następnie odwróceniu do siebie plecami, potem bez najmniejszego ruchu. Podsumowując pytamy która wersja była najtrudniejsza i podkreślamy rolę komunikacji pozawerbalnej w procesie komunikacji</p>	
--	---	---	--

<p>Aktywne słuchanie 1 godzina</p>	<p>Co to jest aktywne słuchanie Jakie są pożądane i niepożądane zachowania w czasie słuchania drugiej osoby</p>	<p>Praca w parach Uczniowie opowiadają sobie w parach np. o spędzonych wakacjach, po czym są poinformowani, że zadaniem ich jest teraz opowiedzenie reszcie klasy o wakacjach partnera, który w tym czasie nie może nic dodawać. Następnie rozmawiają na inny temat, wiedząc już, że będą relacjonować. W podsumowaniu pytamy: Czy słuchaliście bardziej uważnie za drugim razem? Czy była różnica w chęci dopowiadania informacji podczas relacjonowania przez partnera za pierwszym i za drugim razem? O czym to świadczy? Czy przypominacie sobie taką sytuację, w której myśleliście tak intensywnie o tym co macie powiedzieć, że nie słuchaliście, co do was mówiono?</p> <p>Dyskusja Skąd wiemy, że ktoś nas słucha? Jakie zachowania osoby słuchającej świadczą o tym, że jest ona dobrym słuchaczem? Kiedy nam jest trudno kogoś słuchać?</p> <p>Burza mózgów Sporządzenie listy pożądanych i niepożądanych zachowań podczas słuchania</p>	<p>Uczeń poznaje i ćwiczy umiejętności aktywnego słuchania</p>
<p>Bariery komunikacyjne i zniekształcenia komunikacji 1 godzina</p>	<p>Co to są bariery komunikacyjne? Jakie są przyczyny zniekształceń komunikacji</p>	<p>Zakaz wjazdu – praca w małych grupach (trójki) Z każdej trójki jedna osoba opuszcza salę i wtedy prowadzący przekazuje instrukcję: Waszym zadaniem będzie niedopuszczenie kolegi do rozmowy. Wymyślcie sobie jakiś temat, jakieś dziwne słowa,</p>	<p>Uczeń poznaje bariery komunikacyjne Uczeń uświadamia sobie jakie mogą być zniekształcenia informacji</p>

		<p>których będziecie używać po to, żeby kolega miał kłopot ze zrozumieniem was. Możecie też nie zwracać uwagi na to, co on będzie do was mówił. (Jego zadaniem będzie jak najszybsze włączenie się do rozmowy). Możecie też stosować chwyt, które będą go zniechęcać do rozmowy. Po ćwiczeniu prowadzimy dyskusję, posługując się pytaniami: Co czuliście gdy koledzy nie dopuszczali was do rozmowy/ Co czuliście jako „bramkarze”? Jak ze stosowanych barier komunikacyjnych były tu stosowane?</p> <p>Praca z kartami „Bariery komunikacyjne”</p> <p>Plotka – ćwiczenie</p> <p>Kilkoro ochotników opuszcza klasę. Wchodzi pierwszy z nich i jego zadaniem jest zapoznanie się z wcześniej przygotowanych bardzo skomplikowanym, pełnym nieznanymi wyrazów i dygresji tekstem i powtórzenie go następnej osobie, która wchodzi do sali. Osoba słuchająca nie ma prawa zadawać pytań osobie, która opowiada. Sytuacja się powtarza, aż do ostatniego ucznia, który wraca do klasy. Zadaniem reszty osób jest obserwowanie procesu zniekształcania przekazywanych informacji. Ćwiczenie podsumowujemy rozmową z uczniami: Co najbardziej utrudniało wam powtórzenie komunikatu? Co czuliście słuchając bez prawa do pytań? Jakie zachowania towarzyszyły słuchaniu i powtarzaniu komunikatu? Kto najbardziej zmienił bieg historii? Jak myślicie, dlaczego? Co pokazuje nam to doświadczenie?</p>	<p>przekazywanej przez kolejnych nadawców</p>
--	--	---	---

<p>Komunikaty „Ja” 1 godzina</p>		<p>Praca z tekstem Uczniowie spośród kilku zdań będących przykładową reakcją na jeden incydent wybierają to, które opisuje uczucia, które jest komunikatem „ja”. Omówienie ćwiczenia.</p> <p>Praca z tekstem Uczniowie pracują z kartami, na których opisana jest sytuacja i komunikat „ty”. Ich zadaniem jest napisanie komunikatu „ja”</p>	<p>Uczeń poznaje i ćwiczy komunikat „Ja” Uczeń lepiej potrafi opisywać swoje uczucia</p>
---	--	--	--